

Методичні рекомендації щодо організації діяльності в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах на виконання довгострокових загальнодержавних та обласних програм

Міжгалузева програма «Пізнай свою країну»

Нормативно-правове забезпечення:

Спільний наказ Міністерства культури і туризму України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Державного комітету телебачення і радіомовлення України «Про затвердження Міжгалузевої програми «Пізнай свою країну» на 2007-2012 роки»

від 27.08.2007 р. №49/7651/3027/308

Мета: поліпшення національно-патріотичного виховання, відродження духовності, формування гармонійно розвиненої особистості, розширення її світогляду та пропаганди здорового способу життя серед дітей і молоді шляхом залучення їх до активної діяльності з вивчення історії рідного краю та довкілля, географічних, етнографічних, історичних об'єктів і явищ соціального життя, проведення краєзнавчих наукових досліджень та організації змістовного дозвілля.

Практичні рекомендації щодо виконання:

- проведення екскурсій, походів, експедицій, тематичних виховних годин з метою ознайомлення учнів із пам'ятками історичної спадщини та сьогоденням рідного краю;
- активне залучення учнівської молоді до популяризації культурної спадщини українського народу через участь у навчально-пізнавальних, ігрових заходах, родинних святах народознавчої, краєзнавчо-етнографічної спрямованості, що відтворюють історичні події, народні звичаї, обряди тощо;
- активне залучення учнів до популяризації народних ремесел краю через участь у виставках, експозиціях, майстер-класах, фестивалях, гуртках декоративно-ужиткового мистецтва;
- сприяння краєзнавчій, науково-дослідницькій, туристично-пізнавальній діяльності учнів шляхом їх залучення до туристсько-краєзнавчих гуртків, факультативів, участі у історико-географічних, історико-етнографічних експедиціях, конкурсах, історико-краєзнавчих конференціях;
- проведення виставок, експозицій, фестивалів, конкурсів, творчих акцій на теми «Мій рідний край», «Родинні традиції», «Історія мого села», «Вишиванка» тощо;
- проведення бесід, годин спілкування, занять дискусійного клубу, «круглого столу», культурно-мистецьких акцій з проблем збереження та відновлення історичної та культурної спадщини рідного краю.

Протидія проявам ксенофобії расової та етнічної дискримінації в українському суспільстві

Нормативно-правове забезпечення:

Лист Міністерства освіти і науки України «Щодо виконання плану заходів із протидії проявам ксенофобії расової та етнічної дискримінації в українському суспільстві на 2010-2012 роки»

Мета:

попередження поширення ксенофобських і расистських проявів серед дітей та учнівської молоді, виховання толерантного світогляду, поваги до прав людини, історії та культури національних меншин, формування активної громадянської позиції, поширення знань про національно-культурне розмаїття України.

Практичні рекомендації щодо виконання:

- проводити інформаційно-просвітницьку роботу щодо питань проявів ксенофобії расової та етнічної дискримінації, міжетнічних відносин у формі бесід, виховних годин, годин спілкування, дискусійних клубів, «круглих столів»;
- організовувати фестивалі, виставки, свята, національні дні, пошуково-дослідницькі проекти з вивчення та популяризації історії та культури національних меншин краю;
- проводити заняття, тренінги, засідання клубу, що мають на меті виховання та розвиток міжнаціональної толерантності серед учнів, подолання негативних стереотипів, міжнаціональної упередженості;
- проводити та брати участь у акціях, культурно-мистецьких заходах, виставках, що мають на меті привернути увагу до трагедій національних громад України (вірменський геноцид, голодомор, голокост, депортації, етнічні чистки тощо);
- проводити інформаційно-просвітницьку роботу щодо питань людської гідності, прав і свобод, формування культури прав людини;

Національна кампанія «Стоп насильству!»

Нормативно-правове забезпечення:

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Національної кампанії «Стоп насильству!» на період до 2015 року»

від 30.12.2010 року №1312

Наказ Управління освіти і науки Вінницької обласної державної адміністрації

від 10.01.2011 року №7

Мета:

попередження проявів жорстокості і насильства, забезпечення прав дітей у навчальних закладах.

Практичні рекомендації щодо виконання:

- проводити інформаційно-просвітницьку роботу у формі бесід, виховних годин, учнівських конференцій з питань тендерної та правової культури, запобігання всім формам насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- залучати органи учнівського врядування та батьківської громадськості до профілактичної роботи з попередження насильства та жорстокого поводження з дітьми у дитячих колективах та сім'ї;
- створити у бібліотеках тематичні виставки матеріалів з питань запобігання насильству в сім'ї;
- організовувати конкурси дитячої творчості щодо профілактики насильства;
- проводити заняття, тренінги, засідання дискусійного клубу, «круглі столи», що мають на меті формування умінь конструктивного розв'язання конфліктних ситуацій, попередження агресивних проявів, виховання у дітей толерантного ставлення у суспільстві;
- поширювати досвід впровадження в навчально-виховний процес «Шкільної медіації», як одного із способів розв'язання конфліктних ситуацій;

Протидія поширенню наркоманії, боротьба з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів

Нормативно-правове забезпечення:

Наказ Міністерства освіти і науки країни «Про затвердження Плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері протидії поширенню наркоманії, боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів на 2011-2015 роки»

від 30.12.2010 року №1313

Наказ Управління освіти і науки Вінницької обласної державної адміністрації

від 28.12.2010 року №556

Мета:

удосконалення заходів превентивного характеру, інформування та формування навичок здорового способу життя у дітей та учнівської молоді.

Практичні рекомендації щодо виконання:

- проводити для учнів та їх батьків профілактичні та просвітницькі заходи щодо протидії наркоманії, пропаганди здорового способу життя, формування навичок протистояння шкідливому впливу вживання наркотичних засобів або психотропних речовин не за медичним призначенням;
- проводити із залученням громадськості інформаційно-просвітницькі та культурно-мистецькі акції (книжкові та художні виставки, фотовиставки, фестивалі, конкурси, концерти тощо), спрямовані на протидію поширенню наркоманії, боротьбу з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів;
- проводити семінари, тренінги, бесіди, відеолекторії, диспути, ток-шоу, спрямовані на запобігання поширенню наркоманії;
- проводити та брати участь у районних (міських), обласних акціях, культурно-мистецьких заходах, конкурсах малюнків, аматорських спортивних змаганнях до Міжнародного дня боротьби зі зловживанням наркотиків і їх незаконним розповсюдженням (26 травня).

Обласна цільова програма «Молодь Вінниччини»

Нормативно-правове забезпечення:

Лист Управління освіти і науки Вінницької обласної державної адміністрації «Щодо виконання Обласної цільової програми «Молодь Вінниччини» на 2010-2012 роки»

від 05.04.2011 року №1273/12

Мета:

створення умов для інтелектуального самовдосконалення молоді, творчого розвитку особистості, утвердження патріотизму, духовності, моральності та формування загальнолюдських цінностей, створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості молоді, надання підтримки молодіжним і дитячим громадським організаціям.

Практичні рекомендації щодо виконання:

- брати участь у міських, районних, обласних, міжнародних конкурсах, фестивалях у різних жанрах мистецтва, зокрема обласного етапу міжнародного

конкурсу кращих учнівських творів молодих літераторів «Гранослов», міжнародного дитячо-юнацького естрадного конкурсу «Музична парасолька», обласному відбірковому турі всеукраїнського фестивалю «Червона рута», розважально-танцювальному конкурсі «Стартінейджер»;

- брати участь у міських, районних, обласних фотоконкурсах, конкурсах художніх робіт, міні-фільмів, зокрема «Вінниччина очима молодих», «Краса – поряд», «Молоде обличчя України»;
- брати участь у районних, міжрайонних, обласних відкритих дитячо-юнацьких чемпіонатах з ігор КВК, турнірах з інтелектуальних ігор «Брейн-ринг», «Що? Де? Коли?», «Ерудит року», «Дебати» тощо;
- брати участь у районних (міських), обласних конференціях, акціях, семінарах, засіданнях за «круглим столом», нарадах, конкурсах, спрямованих на залучення учнів до співпраці з органами виконавчої влади та роботи в таких органах;
- брати участь у діяльності міських, районних, обласних центрів, клубів, шкіл, тематичних змін тощо, спрямованих на просвіту учнів з питань державного управління, державної служби та виховання громадянських активістів, суспільних лідерів;
- брати участь у Всеукраїнському конкурсі аналітичних робіт «Мої ініціативи в державному управлінні»
- проводити та брати участь в акціях, конкурсах, семінарах, тренінгах, спрямованих на активізацію волонтерського руху, зокрема інформаційно-просвітницьких кампаніях «Волонтери – хто вони?», «Куди піти волонтером?»;
- проводити заходи з правової освіти учнів, роз'яснення законодавства України; залучати учнів до громадського обговорення проектів нормативно-правових актів;
- проводити та брати участь у районних, міських, обласних акціях, конкурсах, фестивалях, тематичних змінах пришкільних таборів, походах екологічного спрямування;
- проводити заходи, спрямовані на популяризацію та відродження козацтва, зокрема спортивні ігри «Козацькі забави», туристично-краєзнавчі походи «Місцями козацької слави», інтелектуальні вікторини «Вінниччина козацька»;
- проводити інформаційно-просвітницьку роботу щодо запобігання ксенофобії расової, етнічної, релігійної дискримінації в учнівському середовищі;
- проводити та брати участь у заходах військово-патріотичного спрямування, зокрема районних (міських), обласних військово-спортивних іграх, спартакіадах з військово-прикладних видів спорту, акціях до Дня захисника вітчизни, Дня української армії «Один день у лавах армії», «День відкритих дверей» у військових частинах для учнівської молоді;
- заохочувати та сприяти дослідницькій, пошуковій роботі учнів з історії рідного краю;
- проводити тематичні заходи, присвячені відзначенню річниць з дня народження видатних державних і громадських діячів;
- проводити заходи до Дня молодіжних і дитячих організацій, Дня молоді;
- проводити інформаційно-просвітницькі заходи щодо діяльності дитячих та юнацьких організацій в Україні;
- брати участь у всеукраїнських акціях, виставках, засіданнях за «круглим столом» «Молодь України за здоровий спосіб життя»;
- брати участь в районних (міських), обласних виставках, засіданнях за «круглим столом» на тему «Вибір молоді – здоров'я»;
- брати участь у всеукраїнських культурно-мистецьких акціях та заходах профілактичного спрямування, зокрема у всеукраїнському фестивалі-конкурсі

«Молодь обирає здоров'я», у Міжнародному зборі-змаганні юних рятувальників «Школа безпеки»;

- проводити семінари, тренінги, бесіди, відеолекторії, диспути, ток-шоу, спрямовані на запобігання поширенню тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії, ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу в учнівському середовищі та збереження репродуктивного здоров'я молоді;
- проводити та брати участь у районних (міських), обласних акціях, культурно-мистецьких заходах, конкурсах малюнків, аматорських спортивних змаганнях до дня пам'яті померлих від СНІДу (17 травня), Міжнародного дня боротьби з тютюнопалінням (31 травня), Міжнародного дня боротьби зі зловживанням наркотиків і їх незаконним розповсюдженням (26 травня), всесвітнього дня боротьби зі СНІДом (1 грудня), зокрема «Творча молодь за активний спосіб життя», «Молодь проти СНІДу», «Мистецтво проти наркотиків» та інші.
- забезпечити поінформованість учнів щодо навчальних закладів усіх рівнів акредитації та напрямків, потреб роботодавців;
- організовувати зустрічі з представниками навчальних закладів усіх рівнів акредитації та напрямків;
- проводити семінари, тренінги, консультації для учнів, спрямовані на роз'яснення трудового законодавства, принципів працевлаштування, на підготовку до прийому на роботу, спілкування з роботодавцем, уміння долати труднощі та пошуку виходу із проблемних ситуацій;
- сприяти організації обміну досвідом між учнівською молоддю, молодіжними громадськими організаціями Вінницької області та іноземних країн.

Обласна цільова соціальна програма розвитку позашкільної освіти

Нормативно-правове забезпечення:

Лист Управління освіти і науки Вінницької обласної державної адміністрації «Щодо виконання Обласної цільової соціальної програми розвитку позашкільної освіти на період до 2012 року»

від 07.04.2011 року №1330/12

Мета:

вдосконалення позашкільної освіти шляхом надання підтримки та забезпечення розвитку, створення додаткових можливостей для духовного, інтелектуального і фізичного розвитку дітей, які бажають здобути позашкільну освіту.

Практичні рекомендації щодо виконання:

- розширювати мережу гуртків, груп та інших творчих об'єднань у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах;
- удосконалювати роботу учнівського врядування з метою формування активної громадянської позиції учнівської молоді, виховання почуття колективізму, виявлення та розвитку лідерських якостей учнів;
- проводити та брати участь у всеукраїнських та міжнародних масових заходах з дітьми та молоддю за напрямками позашкільної освіти;
- брати участь у розробці навчальних програм за напрямками позашкільної освіти та навчально-методичних посібників, рекомендувати кращі з них для затвердження науково-методичною радою ВОПОПП;
- надати пропозиції щодо оновлення бази даних навчально-методичної літератури з питань позашкільної освіти;
- надати пропозиції щодо створення електронної бібліотеки навчально-методичної літератури з питань позашкільної освіти;

- брати участь у конкурсах науково-методичних розробок з питань позашкільної освіти;
- надати пропозиції щодо створення анотованих каталогів навчальних програм і навчально-методичних посібників з питань позашкільної освіти;
- з метою вивчення і поширення кращого досвіду роботи з питань позашкільної освіти, створення відповідної картотеки області – надіслати до ВОІПОПІ коротку анотацію кращого педагогічного досвіду з питань позашкільної освіти відповідно до додатку;
- брати участь у науково-практичних конференціях, інтернет-конференціях, семінарах, семінарах-практикумах з питань позашкільної освіти;
- брати участь у районному (міському) етапі конкурсу майстерності педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів «Джерело творчості»;
- сприяти участі вихованців позашкільних навчальних закладів у конкурсах, змаганнях, фестивалях різного рівня.

Обласна цільова соціальна комплексна програма підтримки сім'ї, демографічного розвитку, попередження торгівлі людьми та забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків

Нормативно-правове забезпечення:

Лист Управління освіти і науки Вінницької обласної державної адміністрації

«Щодо виконання Обласної цільової соціальної комплексної програми підтримки сім'ї, демографічного розвитку, попередження торгівлі людьми та забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків на період до 2015 року»

від 05.04.2011 року №1273/12

Мета:

забезпечення системної та комплексної державної політики у сфері сім'ї та демографічного розвитку, спрямованої на формування самодостатньої сім'ї та її здатності до усвідомленого народження і виховання дітей.

Практичні рекомендації щодо виконання:

- проводити інформаційно-просвітницькі заходи з питань тендерної рівності, причин та наслідків гендерної дискримінації; подолання тендерних стереотипів щодо розподілу соціальних ролей у сім'ї;
- впроваджувати гендерні підходи у навчально-виховний процес;
- проводити інформаційно-просвітницьку роботу у формі бесід, виховних годин, учнівських конференцій з питань запобігання всім формам насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- залучати органи учнівського врядування та батьківської громадськості до профілактичної роботи з попередження насильства та жорстокого поводження з дітьми у дитячих колективах та сім'ї; формування культури сімейних стосунків з гуманними принципами функціонування;
- здійснювати профілактичну роботу з питань протидії торгівлі людьми з метою інформування учнів про явище торгівлі людьми, ймовірні ризики та шляхи запобігання попаданню в ситуацію торгівлі людьми; формування небайдужого ставлення до проблеми торгівлі людьми;
- проводити сімейні та родинні свята, фестивалі (День сім'ї, День матері, День батька тощо);
- проводити конкурси на кращий учнівський твір про батьків;
- проводити родинні спортивні конкурси, естафети, старти, екскурсійні поїздки;

- здійснювати заходи щодо активного залучення дітей трудових мігрантів до гурткової роботи у позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладах.

Додаток

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОРТРЕТ

анотація кращого педагогічного досвіду з питань позашкільної освіти

1. Фото автора досвіду.
2. Прізвище, ім'я, по-батькові, категорія, місце роботи.
3. Тема досвіду.
4. Мета досвіду.
5. Педагогічні сходи́нки (коротка біографічна довідка).
6. Зміст досвіду.
7. Авторські методичні посібники.
8. Поширення досвіду.

Обсяг - до двох друкованих сторінок.